

Sygn. akt: III C 1706/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie w III Wydziale Cywilnym w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Szymon Stępień

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Dunaj

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa E. S.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki akcyjnej w W. na rzecz powódki E. S. kwotę 2.925,70 zł (dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia pięć złotych siedemdziesiąt groszy) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od tej kwoty od dnia 11 listopada 2012 roku do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki akcyjnej w W. na rzecz powódki E. S. kwotę 382,88 zł (trzysta osiemdziesiąt dwa złote osiemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od powódki E. S. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 43,45 zł (czterdzieści trzy złote czterdzieści pięć groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków;

V. nakazuje pobrać od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie kwotę 57,60 zł (pięćdziesiąt siedem złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem nieuiszczonych wydatków;

Sygn. akt III 1706/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 17 maja 2016 roku

wydanego w postępowaniu zwykłym

Pozwem z dnia 17 marca 2014 roku powódka E. S. zażądała zasądzenia od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki akcyjnej w W. na swoją rzecz kwoty 5.100 złotych wraz z odsetkami oraz rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W uzasadnieniu podała, że w dniu 5 października 2012 roku doszło do uszkodzenia należącego do niej pojazdu marki M. o nr rej. (...). Wskazała, że w tym czasie strony wiązała umowa ubezpieczenia auto-casco tego pojazdu. Podniosła, że wartość szkody wyniosła 23.519,24 złotych, przy czym pozwany zapłacił na jej rzecz kwotę 16.014,35 złotych. Wskazała, że na skutek zaniżenia odszkodowania zleciła rzeczoznawcy sporządzenie wyceny kosztów naprawy, za co poniosła dodatkowo koszt w wysokości 430,50 złotych.

Nakazem zapłaty z dnia 2 września 2014 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie orzekł o obowiązku zapłacenia przez pozwanego na rzecz powódki 5.100 złotych z odsetkami i kosztami procesu.

Powyzszemu nakazowi zapłaty pozwany sprzeciwił się, zaskarżając go w całości, co doprowadziło do utratę jego mocy. W sprzeciwie zażądał oddalenia powództwa w całości i podniósł, że szkoda w majątku powódki została zlikwidowana w całości.

W toku procesu strony podtrzymały dotychczasowe twierdzenia.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka E. S. zawarła z pozwanym (...) Spółką akcyjną w W. umowę ubezpieczenia autocasco pojazdu marki M. o nr rej. (...) w okresie od 30 grudnia 2011 roku do dnia 29 grudnia 2012 roku.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- polisa, k. 11, 76;
- ogólne warunki ubezpieczenia, k. 56-68;

Dnia 5 października 2012 roku doszło do uszkodzenia tego pojazdu. Koszt naprawy pozwalającej na przywrócenie go do stanu poprzedniego wynosił 19.955,34 złotych.

Dowód:

- zgłoszenie szkody, k. 12-13, 69-73;
- dokumentacja fotograficzna, k. 77-97;
- opinia biegłego, k. 132-140 w zw. z k. 189;

Pozwany wypłacił na rzecz powódki kwotę 16.014,35 złote z tytułu likwidacji szkody.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- pismo z dnia 5 listopada 2012 roku, k. 10;
- informacja o wysokości szkody częściowej, k. 74-75;

Powódka zleciła rzeczoznawcy samochodowemu P. O. sporządzenie wyceny kosztów naprawy pojazdu. Rzeczoznawca sporządził kosztorys, w którym stwierdził, że koszt naprawy pojazdu wynosił 23.519,24 złotych. Z tytułu sporządzenia ekspertyzy powódka zapłaciła rzeczoznawcy kwotę 430,50 złotych.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- kosztorys, k. 17-23, 30;
- faktura VAT, k. 24;
- informacja o stawkach rbg, k. 25-27;

Pismem z dnia 12 kwietnia 2013 roku powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 7.935,39 złotych, w tym 7.504,89 złotych z tytułu pełnej kompensaty jako kosztów naprawy pojazdu oraz 430,50 złotych tytułem rekompensaty kosztów poniesionych przez nią za sporządzenie wyceny przez rzeczoznawcę. W odpowiedzi na to wezwanie pismem z dnia 10 maja 2013 roku pozwany przyznał dodatkowo kwotę 406,44 złotych oraz odmówił zapłaty w pozostałym zakresie.

Okoliczność bezsporna, a nadto:

- pismo z dnia 12 kwietnia 2013 roku, k. 14-17;
- pismo z dnia 10 maja 2013 roku, k. 28-29;

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione w części.

Podstawę pozwu stanowiła dyspozycja wynikająca z art. 805 § 1 i 2 pkt 1) k.c., zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

Z treści pozwu wynikało, że powódka dochodzi odszkodowania za uszkodzenie pojazdu. Co prawda w pozwie podniosła, że poniosła także koszt sporządzenia ekspertyzy przed sądowej i z tego tytułu poniosła wydatek w wysokości 430,50 złotych, jednak nie mieścił się on w żądaniu.

Mając na uwadze powyższe okoliczności powódka winna była wykazać, że nastąpił wypadek ubezpieczeniowy, który po stronie pozwanej rodził obowiązek zapłaty na jej rzecz odszkodowania, a także wysokość szkody.

Bezsporne było to, że powódkę łączyła z pozwanym umowa ubezpieczenia autocasco pojazdu marki M. o nr rej. (...) w okresie od 30 grudnia 2011 roku do dnia 29 grudnia 2012 roku. Nadto okoliczność ta wynika z przedstawionych dowodów z polisy oraz ogólnych warunków ubezpieczenia. Bezsporne było również, że zdarzenie stanowiące wypadek ubezpieczeniowy, a więc uszkodzenie pojazdu, miało miejsce dnia 5 października 2012 roku, a więc w czasie obowiązywania ubezpieczenia.

W ocenie sądu powódka udowodniła częściowo wysokość roszczenia. Zgodnie z treścią § 15 ust. 1 ogólnych warunków ubezpieczenia w przypadku szkody częściowej, pozwany ustala wysokość odszkodowania, które obejmuje koszty naprawy pojazdu mające związek przyczynowy ze zdarzeniem objętym ochroną ubezpieczeniową. Kwota odszkodowania ustalonego przez pozwanego może uwzględnić koszty użycia zmodernizowanych części lub zespołów oraz może być rozszerzona o kwotę uwzględniającą naprawę lub wymianę elementów nieuszkodzonych, jeżeli jest to uzasadnione względami ekonomicznymi lub technologicznymi. Z dowodu z opinii biegłego wynikało, że koszt naprawy uszkodzeń pojazdu, które wystąpiły w związku ze zdarzeniem z dnia 5 października 2012 roku wynosił 19.955,34 złotych. Opinia ta była jasna i logiczna, a nadto w znacznej części nie była kwestionowana. W toku procesu powódka podniosła tylko, że biegły nie uwzględnił kosztu wymiany reflektorów ksenonowych, w który wyposażony był jej pojazd, co wpływa na znaczne podwyższenie kosztów naprawy. Zwrócić jednak należy uwagę na to, że w opinii biegły przyjął do wymiany reflektor ksenonowy, przy czym z opinii i jej wyjaśnienia wynikało, że oprócz samego reflektora nie uległa uszkodzeniu przetwornica napięcia, która wpływa właśnie na wzrost wartości naprawy. Z opinii wynikało, że wartość samego reflektora wynosiła 1.882,68 złotych, zaś po odjęciu 40% z tytułu zużycia eksploatacyjnego – 1.129,61 złotych. W związku z tym, że nie powódka nie udowodniła konieczności wymiany całego zespołu reflektorów, a jedynie lampy, przyjąć należało, że koszt naprawy powinien obejmować jedynie wymianę żarówki łukowej. Zwrócić jednak należy uwagę na to, że w opinii biegły wskazał wartość kosztów prac blacharskich i mechanicznych w wysokości 135 zł/rbg oraz lakierniczych w wysokości 145 zł/rbg. Niemniej jednak powódka żądała zasądzenia z tego tytułu kwot odpowiednio 105 i 115 zł/rbg. Wynika to z kalkulacji sporządzonej przez P. O., która stanowiła podstawę wyliczenia żądania. W takiej sytuacji uwzględnienie wyższych stawek stanowiłoby rozstrzygnięcie przekraczające żądanie, co jest niedopuszczalne w myśl art. 321 § 1 k.p.c. Wartość kosztów naprawy, wskazanych przez biegłego należało obniżyć o wartość prac naprawczych do wysokości wskazanej w kalkulacji prywatnej. Z opinii wynikało, że koszt prac blacharskich i mechanicznych stanowi iloczyn stawki bazowej oraz ilości roboczogodzin. Z opinii wynikało, że na te prace należało przeznaczyć 120 jednostek czasu, przy czym roboczogodzina stanowi sumę 10 takich jednostek. W takim stanie rzeczy 120 jednostek stanowi 12 roboczogodzin o wartości po 105 złotych każda, a więc łącznie 1.260

złotych. Podobnie należało pomniejszyć koszt prac lakierniczych. Z opinii wynikało, że do lakierowania należało przeznaczyć 45 jednostek czasu, a więc 4,5 roboczogodziny o wartości 115 zł każda. Łącznie stanowi to kwotę 517,50 złotych. Obie te pozycje pomniejszają kwotę wynikającą z opinii biegłego o 495 złotych do 19.346,49 złotych.

W sprzeczności od nakazu zapłaty pozwany podniósł, że koszty robocizny winny odpowiadać tym, które zostały ustalone przez pozwanego. W ocenie sądu argumentacja przedstawiona przez pozwanego okazała się nietrafna. Co prawda z treści § 15 ust. 4 pkt 1) lit. b) ogólnych warunków ubezpieczenia wynika, że wysokość szkody winna zostać ustalona m.in. w oparciu o stawkę za 1 roboczogodzinę ustaloną przez pozwanego na podstawie stawek stosowanych przez autoryzowane stacje obsługi, jednak należy zauważyć, że doszłoby do ustalenia kosztów likwidacji szkody w wysokości nieodpowiadającej rzeczywistemu kosztowi naprawy. Nastąpiłoby to na podstawie ustalenia wysokości zobowiązania dokonanego przez jedną stronę umowy, na co druga strona nie miałaby wpływu. Zgodnie z treścią art. 353¹ k.c. strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. W ocenie sądu ułożenie stosunku prawnego, w ramach którego dochodzi do przyznania jednej ze stron tego stosunku uprawnienie do wiążącego ustalenia treści jego zobowiązania, jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. W takiej sytuacji ustalenia § 15 ust. 4 pkt 1) lit. b) ogólnych warunków umowy są nieważne, gdyż doprowadzają do ułożenia stosunku prawnego w sposób przekraczający zasadę swobody umów. Zgodnie z treścią art. 58 § 3 k.c. jeżeli nieważnością jest dotknięta tylko część czynności prawnej, czynność pozostaje w mocy co do pozostałych części, chyba że z okoliczności wynika, iż bez postanowień dotkniętych nieważnością czynność nie zostałaby dokonana. Z tego wynika, że umowa ubezpieczenia autocasco, zawarta między stronami wiąże je pozostałym, tj. z wyłączeniem § 15 ust. 4 pkt 1) lit. b), zakresie. Żadna ze stron nie wykazała, by bez postanowień, o których mowa w przywołanej normie, nie zawarłyby umowy ubezpieczenia. Na marginesie sąd wskazuje, że powód konsumentem. Treść wskazanej wyżej normy ogólnych warunków ubezpieczenia kształtuje jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami i narusza jego interesy w sposób rażący, gdyż uprawnia wyłącznie kontrahenta konsumenta do faktycznego ułożenia swojego zobowiązania. Z żadnego dowodu nie wynika, by ten element umowy był indywidualnie uzgodniony z powodem.

Sąd rozważył nadto, że nawet gdyby uznać powyższe ustalenia za ważne i wiążące, powód nie wykazał, na jakiej podstawie oparł swoje wyliczenia dotyczące stawek robocizny. Tymczasem z opinii biegłego wynika, że faktyczne koszty robocizny odpowiadają kwotom: 135 zł/rbg dla prac blacharskich i mechanicznych oraz 145 zł/rbg dla prac lakierniczych. Są to zatem stawki niemal trzykrotnie wyższe od wskazanych przez pozwanego, które wynosiły po 55 zł/rbg. W takiej sytuacji pozwany nie wykazał, by faktycznie odpowiadały one średnim cenom usług stosowanych na terenie, gdzie szkoda jest likwidowana.

Poza sporem było także i to, że pozwany zapłacił na rzecz powódki odszkodowanie w wysokości 16.420,79 złotych, wobec czego winien uzupełnić odszkodowanie o kwotę 2.925,70 złotych. W takim stanie rzeczy orzeczono jak w pkt I sentencji. O roszczeniu odsetkowym orzeczono zgodnie z treścią art. 481 k.c. Jak wynika ze zgłoszenia szkody, o zaistnieniu wypadku ubezpieczeniowego powódka zawiadomiła pozwanego dnia 11 października 2012 roku. Pozwany tego faktu nie kwestionował. Zgodnie z treścią art. 817 § 1 k.c. pozwany winien był spełnić świadczenie terminie trzydziestu dni, a więc do 10 listopada 2012 roku. W takim stanie rzeczy popadł w opóźnienie z nastaniem dnia następnego.

Zważywszy na to, że żądanie powódki obejmowało kwotę 5.100 złotych, lecz było ono nieuzasadnione powyżej kwoty wskazanej w pkt I, sąd w pozostałym zakresie winien je oddalić, o czym orzeczono jak w pkt II sentencji.

O kosztach procesu orzeczono odpowiednio do treści art. 100 k.p.c., przyjmując, że powódka wygrała proces w 57% a pozwana w 43%. Na poniesione przez powódkę koszty procesu składały się: opłata sądowa w wysokości 250 złotych, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.200 złotych, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych oraz zaliczki na poczet opinii biegłego w wysokości 500 złotych, czyli łącznie 1.967 złotych. Skoro powódka wygrała proces w 57%, przeto przysługiwało jej żądanie zwrotu kosztów w takim zakresie, a więc w wysokości 1.121,19 złotych. Tymczasem na poniesione przez pozwanego koszty procesu składały się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 1.200 złotych, opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 złotych oraz zaliczki na poczet opinii

biegłego w wysokości 500 złotych, czyli łącznie 1.717 złotych. Zważywszy na zakres wygranej, przysługiwało mu prawo do żądania zwrotu 43% tej kwoty, a więc 738,31 złotych. W takim stanie rzeczy sąd orzekł jak w pkt III sentencji.

W zakresie nieuiszczonych wydatków sąd orzekł stosując odpowiednio uregulowanie wynikające z art. 100 k.p.c. Na wydatki te składał się koszt opinii biegłego w wysokości 1.101,05 złotych, przy czym 1.000 złotych było wydatkowane z zaliczek. Pozostałą część, a więc 101,05 złotych sąd nakazał pobrać od stron odpowiednio do zakresu przegranej, wobec czego orzekł jak w pkt IV i V sentencji.